

Leda se je zopet naslonila na okno. Soba je bila prazna. Tudi ulica je bila prazna. Blede zvezde so se zrcalile na tlaku, dušeč smrad je vstajal iz podzemskih prostorov. V krčmi so zvenejele steklenice, pijan meščan je branil svoje prepričanje. Iz kuhinje, iz kleti se je zopet oglasila Marijina pesem dekle, ki si je ž njo kratila mučni čas. Bila je preprosta Marijina pesem.

Tudi njej se je zgodilo, se je potolažila Leda, a ko je poizkusila, da bi pela ž njo, ni mogla. Hripav je bil glas in zanka na vratu se je zadržnila.

O! je sedla na zofo in položila trudni roki v naročje. Kljuna se ni spomnila, le Marijine pesmi ni mogla umeti. Da bi ji vsaj vedela besede!

MED VIHARJEM.

ANTON VODNIK.

Mojo hišo vihar drži in jo trese.
Oblaki — zmagoslavne orgle katedral.
Sto tisoč vernih se na prsi bije,
sto tisoč vernih k Bogu vpije:
Kdo je kot Kralj?

Po bliskih plezam do Njegove glave.

Se vzpenjajo polja v šumenje zvonov.
O radosti blaznost, o muka vetrov:
k Očetu, k Očetu domov!

Treska luč na moja okna.
O — sto tisoč angelov v srebrnih ščitih!

In vsi mimo mene — joj.

Nadangel Gabriel
zapel bo z mojo dušo
kot s srebrnim rogom...



DANTE ALIGHIERI: LA DIVINA COMMEDIA.

PREVEL IN RAZLOŽIL J. D.

III. del: RAJ.

Spev XVII.

Nahajamo se z Dantejem že od XIV. speva (v. 79) na petem planetu (nébesu), na Marsu. V prejšnjem spevu je pesniku njegov prapraded Cacciaguida, križarski vitez, govoril o stari Firenci, o nje starih, a že izumrlih rodbinah. To priliko porabi vnuk za vprašanje o svoji bodoči usodi. Namigavanja, da ga čakajo težki udarci, je bil čul že parkrat v Peklu (sp. X., v. 79 in 124; sp. XV., v. 61 in 88) ter v Vicah (sp. VIII., v. 133; sp. XI., v. 140; sp. XXIV., v. 43); zdaj bi rad izvedel kaj natančnejšega. In s to željo se pričinja spev:

Kakor so Faetonta, sina Solnea in kraljične Klímene, bolela namigavanja sovrstnikov, češ, da ni božjega pokolenja, pa je zato šel k materi, željan izvedeti vso resnico, a si je nesrečnež s tem izkopal grob (solčni bog mu je namreč za en dan prepustil solčni voz, neizkušeni mladenič pa se je ob vožnji preko neba ustrašil groznih nebesnih znamenj, izpustil vajeti konjem-belcem, strmoglavil na zemljo ter mrtev obležal, živ opomin še danes očetom, naj ne bi ustrezali nespametnim željam otrok!); takó sem jaz — pripoveduje Dante (v. 4 nsl.) — želel izvedeti vso resnico o svoji bodoči usodi; in Beatrice kakor tudi ded sta mi brala to željo v očeh. A dasi sta oba poznala to mojo željo, mi je vendar Beatrice ukazala, naj to, kar v srečju želim, tudi z besedo povem, zato, da se naučim, ob času žeje prositi, da se mi natoči. (Dante nas s tem opozarja na molitev, ki nam je potrebna, dasi je Bog vseveden in ve, česa potrebujemo.) V vrsticah 13—27 izvrši Dante Beatričin ukaz ter res vdano prosi svojega prapradata: »V Bogu vidiš vso mojo bodočnost; razodeni mi jo; ne bojim se niti najhujše napovedi. Rad bi jo poznal, ker pšica — predvidena — manj hudo rani.« In prapraded mu odgovarja v vrsticah 37—99; posebno sloveča je tercina vv. 58—60, ki ostro označuje, kakó se je Danteju godilo tistih dvajset let prognanstva (1302—1321). Vendar, preden prične s prerokbo, poudari duh tole važno resnico: Kar je dogodkov na zemlji, zapisanih v knjigi človeštva, so vsi le prigodni, nenujni; izven ustvarjenega sveta pa vlada nujnost. Vse te dogodke, bodi pretekle ali prihodnje, vidi duh v Bogu kot sedanje. Bog jih vidi od vekomaj; iz tega pa ne sledi, da so nujni. Saj tudi človek vidi ladjo, ki drči mimo njega; ali on ni vzrok drčanja. (Vv. 37—42.)

Nato (od v. 46 dalje) prerokuje dedov duh Danteju pregnanstvo, ki ga je zadelo l. 1302, ko je bila stranka »belih« v Firenci s pomočjo Francozov poražena. Prvotnega povzročitelja svoje usode je Dante videl v papežu Bonifaciju VIII. (vv. 49—51), ki je bil res, naprošen od stranke »črnih« v Firenci, pregovoril francoskega kralja Karla Valois, da je vdrl v Toskano. Nasprotniki so mu nesrečo še bolj zagrenili s tem, da so